

Se'n va un gran analista irònic de la realitat

Un director al Maresme

El periodisme català està de dol per la pèrdua de Manuel Cuyàs, un escriptor i gestor cultural que va fer el salt a la premsa diària amb El Punt i que, a partir de les seves aparicions en tertúlies i de les memòries del president Jordi Pujol, va ser descobert a escala nacional. Per conèixer Cuyàs només calia llegir els seus articles. Escribia del que li passava, i aquesta regla tan aparentment antiperiodística segons els canons acadèmics i de la professió el va convertir en un articulista tremendament viu, savi, popular, honest i divertit. Llegir-lo era agradable, però treballar-hi, encara més. En Manuel va dirigir El Punt del Maresme, i ho feia com si fos el pare d'una redacció insultantment jove que vam aprendre d'ell a escriure –sense arribar a la seva categoria–, a llegir, a riure i a viure. Perquè si una cosa tenia en Manuel és que ho passaves bé al seu costat, i a diferència d'altres directors ell sí que tenia la capacitat de delegar, confiar i generar equips que esdevenien famílies. En som uns quants, que vam créixer professionalment amb el periodista elegant de les corbates i els barrets. I ho vam fer en un entorn, el de la premsa de proximitat, en què en Cuyàs excel·lia. El seu bagatge cultural –era un pou de saviesa literària i cinematogràfica– li pro-

Al Maresme, vam arribar a fer un diari com mai més es farà. Gràcies a El Punt, la comarca està avui més vertebrada, i en Manuel era el director perfecte

porcionava un gruix que dignificava i enriquia l'actualitat local i la seva mirada a la vida quotidiana. Al Maresme, vam arribar a fer un diari com mai més es farà. Gràcies a El Punt, la comarca està avui més vertebrada, i en Manuel era el director perfecte perquè provenia d'una de les famílies de Mataró més formades, cultes i sensibles, escrivia sobre tot el Maresme i pensava en clau de país. Inquiet de mena, era el millor convertint les anècdotes en categoria. De fet, caricaturitzava l'actualitat com ningú, segurament fruit de l'herència del seu pare, ninotaire i artista. Quan vaig començar a escriure el meu blog a internet, un dia em va preguntar: "Per què escrius gratis si ja et paguen un sou al diari?" El blog em permetia intentar aprendre a escriure com ell. Massa encarrat pel subjecte, verb i predicat, i per la formalitat de les entrades de les notícies, només les cròniques eren l'espai per a un estil més opinatiu –interpretatiu en dèiem– en el paper. Amb els anys, en Cuyàs va fer el salt a Twitter, i la seva aparent resistència a les noves tecnologies es va esvaïr perquè en Manuel era més modern i transgressor del que semblava. Tenia l'habilitat per aprendre també dels joves, i aquests conversaven a les xarxes. A les tertúlies televisives i radiofòniques –va ser-ho a Catalunya Ràdio– era un personatge enriquidor perquè defugia el perfil de tertulià amb argumentari de partit sota el braç. Políticament incorrecte en algunes ocasions, sabia agafar distància i relativitzar quan el pensament era únic. Deixa lectors orfes, amics de tots els colors, i un estil genuí que els estudiants de periodisme haurien d'intentar imitar.

Saül Gordillo.
Periodista. Director de Catalunya Ràdio

A en Manuel Cuyàs. Amb agraïment

No m'ha sorprès del tot la mort d'en Cuyàs. Feia un cert temps que anava seguint l'evolució de la seva malaltia. Amb creixent preocupació. L'anava telefonant, però darrerament per dos cops ja no hi vaig poder parlar. Vaig parlar amb la seva esposa. Però malgrat ser previsible la seva mort m'ha colpit. Molt.

Pels volts de l'any 2000 el coneixia poc. I no hi havia col·laborat políticament. Per què, doncs, li vaig demanar que escrivís les meves *Memòries*?

Per un reportatge sobre trenta persones joves del Maresme que va publicar a El Punt l'any 2005. Era una galeria de gent jove que desprenia il·lusió, ganes de fer i confiança. Una invitació a creure en la nova generació i en el País. I vaig valorar el mèrit del periodista. Perquè transmetre el que de positiu i il·lusionant hi ha en la nostra societat –sense hipèrbole però també sense regateig malsà, sense llagoteria però també sense enveja– és un dels bons serveis que es pot fer. En més d'un àmbit, també en el del periodisme.

El cas és que ens vàrem veure, vàrem parlar i li vaig demanar que escrivís les meves *Memòries*. Que varen ser un èxit. Perquè la meua vida ha estat intensa. I perquè a través seu han passat coses molt importants en més d'un àmbit. I sobretot perquè en Cuyàs les

va explicar combinant bé els fets i les interrogacions. El rigor i la fluïdesa.

Jo li estic molt agraït.

Després en Cuyàs ha estat criticat –en l'àmbit polític i periodístic– perquè no va parlar de fets de la meua vida que han hagut de ser criticats. Fins i tot per mi mateix. I que jo no preveia que podien tenir el desenvolupament que després han tingut. Això va ser culpa meua. Ell no en sabia res. I li va doldre

És d'agrair que, malgrat un punt de recança i un tel de tristesa per com han anat les coses darrerament a casa nostra, en Cuyàs conservés sempre l'esperança

molt. Molt. Li va doldre la meua caiguda. Molt més que ser objecte d'algunes crítiques del món polític i periodístic. El cas és que no em va retirar la seva amistat. I que em va fer companyia. Potser per compassió o perquè va seguir valorant altres aspectes de la meua vida. I això és molt d'agrair. Perquè en temps de desconhort convé no estar sol. I també és d'agrair que, malgrat un punt de recança i un tel de tristesa per com han anat les coses darrera-

ment a casa nostra, en Cuyàs conservés sempre l'esperança. L'esperança que fa vint anys li va fer aquell treball sobre els joves. En això ell i jo ens vàrem ajudar mútuament. Un fet més que li he d'agrair.

També vull deixar constància que si bé lamentava l'actual situació de Catalunya va mantenir en tot moment la seva confiança en el país.

Gràcies, Cuyàs, perquè a més de tot això sempre vares tenir un aire pulcre i senyor. Com ja tenia el teu pare.

P.D. En Cuyàs ha mort en un moment en què la vida li estava donant un motiu molt gran de joia. Una mica tardana, però per això mateix més d'agrair.

Dos nets. Del fill i de la filla. D'encara no un any. Que seran com el seu avi. És a dir, M.T.V. De Mataró Tota la Vida. En parlava amb emoció.

Jordi Pujol. 126è president de la Generalitat

Cuyanejar

La mort d'en Cuyàs m'ha enamapat en ruta. Ell ha fet via, via eterna, i jo feia camí cap al Palau de la Generalitat per presentar la nova campanya de promoció turística que ens vol animar a fer vacances en destinacions catalanes, quan m'ha arribat la notícia de la seva mort que m'ha trasbalsat i empenyat. Primer per la pèrdua, és clar, i després perquè, per molt que miris de fer-ne el seguiment i de cuidar les amistats, sempre et quedés amb la impressió que no has fet prou. Que la mort és un tall que et precipita avall. I enmig d'una pandèmia que limita la mobilitat aquesta buidor és més pregona. A l'acte de turisme, el primer que es feia amb totes les previsions i distàncies al saló Sant Jordi, el president de la Generalitat Quim Torra ha tingut unes paraules de record cap a la seva escriptura, que es fixava sovint en aquests paisatges i encants que són reclam de visitants. En Manuel Cuyàs tenia mestratge acumulat, saviesa observadora que li permetia parlar de paisatge, costums, menjar i del primer que li passés pel cap. Tenia el do, la tècnica i l'experiència que fan que la

seua lectura sigui necessària com l'aire que respirem, o com les mascaretes amb què ens protegim. Llàstima que els cines han obert tard, tant com li agradava.

Al Cuyàs me l'apreciava, me l'estimava, i estic esqueixat. Tinc el cor esqueixat com un bacallà. Sorneguer, agut, amb un sentit de l'humor que permetia que la comunicació

Tenia un estil propi, genuí, i ben segur que és mirall i model per als que anem al darrere, perquè és clar que ha generat escola

fluís des del més anecdòtic fins al més profund, i que avançava a còpia d'acudits fotetes. Ens enteníem amb una mirada. Amb Manuel Cuyàs hem col·laborat tant els 9 anys de l'*Oracle* de Catalunya Ràdio, com els 5 de *Més 324*. I aquesta mateixa franquesa de relació, tossut com també era, es transformava sovint en enganxades amicals que teníem perquè ell volia anar a la seva, i no obeïa els meus suggeriments de moderador.

Rondinaire. Me l'estimava com a un germà, sí, i estic un pèl desfet. Cuyàs era crònica viva, perquè aquí a El Punt Avui, què us he d'explicar!, hi ha fet el gran periodisme escrit. Hi ha transformat la seva agenda, el seu dia a dia, la seva culta memòria, per fer-ne literatura d'urgència. Deien que si Cuyàs Segarrejava, o que si tenia la influència de Joan Fuster, o d'algun altre dels grans noms del periodisme literari. Potser sí, en tot cas tenia un estil propi, genuí, i ben segur que és mirall i model per als que anem al darrere, perquè és clar que ha generat escola, i les seves cròniques faran que n'hi hagi molts que cuyanegin. L'estimo i el ploro.

Xavier Graset. Periodista. Director i presentador del 'Més 324'